

APDARES DARBU TEHNIKA PROFESIJAS STANDARTS

1. Profesijas nosaukums, kvalifikācijas līmenis	
Apdares darbu tehniķis	Trešais profesionālās kvalifikācijas līmenis (3. PKL) (atbilst ceturtajam Latvijas kvalifikāciju ietvarstruktūras līmenim (4. LKI))
2. Profesionālās kvalifikācijas prasības	
Profesijas specializācijas: Nav.	
Saistītās profesijas, kvalifikācijas līmenis: Nav.	
3. Profesionālās darbības pamatuzdevumu un pienākumu kopsavilkums	
<p>Apdares darbu tehniķis plāno, uzrauga un izpilda apdares darbus, ievērojot darbu vadītāja norādījumus. Komplektē apdares darbu strādnieku posmus un vada to darbu, kā arī izpilda apdares darbus visa veida būvēs. Apdares darbu tehniķis spēj lasīt rasējumus, patstāvīgi izplānot veicamā darba operācijas darba vietā un izvēlēties piemērotas tehnoloģijas, būvmateriālus, instrumentus un palīgapriekojumu, kā arī prot rīkoties ar instrumentiem. Plāno būvmateriālu piegādi, apdares darbu strādnieku sadarbību un darbu veikšanas kārtību, dod nepieciešamos rīkojumus un pārbauda šo rīkojumu izpildi, nodrošina apdares darbu izpildi atbilstoši projekta, būvnormatīvu, standartu un kvalitātes prasībām.</p> <p>Apdares darbu tehniķa pienākumi un uzdevumi:</p> <p>3.1. Darbu izpildes plānošana un organizēšana:</p> <ul style="list-style-type: none"> – iepazīties ar darba uzdevumu; – novērtēt objekta gatavību apdares darbu uzsākšanai; – novērtēt apstrādājamo virsmu stāvokli; – aprēķināt nepieciešamo būvmateriālu daudzumu un darbu apjomus; – izvēlēties materiālus, iekārtas un instrumentus apdares darbu veikšanai; – pārraudzīt apdares darbu veikšanu objektā. <p>3.2. Darba vietas sagatavošana:</p> <ul style="list-style-type: none"> – nodrošināt darbam nepieciešamo mikroklimatu; – nodrošināt darbam nepieciešamās palīgierīces; – organizēt darba vietu pirms un pēc darbu veikšanas; – sagatavot apstrādājamās virsmas apdares darbiem. <p>3.3. Apdares darbu veikšana:</p> <ul style="list-style-type: none"> – apmest virsmas; – izveidot sauso apmetumu, montējot starpsienu, sienu un griestu karkasu konstrukcijas; – līmēt flīzes; – krāsot virsmas; – līmēt dažādu materiālu tapetes;	

- ieklāt dažāda veida grīdas seguma materiālus;
- ieklāt termocietējošo pārklājumu;
- ieklāt "peldošo" grīdu;
- montēt sausās būves grīdas sistēmas;
- siltināt ēkas fasādi.

3.4. Izpildīto darbu kontrole un defektu novēršana:

- kontrolēt apdares darbu norisi;
- noteikt izpildīto darbu apjomu;
- pārbaudīt kvalitātes rādītāju atbilstību prasībām;
- labot apdares darbu procesā radušos defektus.

3.5. Darba drošības un vides aizsardzības prasību ievērošana:

- ievērot darba aizsardzības prasības;
- ievērot vides aizsardzības prasības;
- organizēt būvniecības atkritumu šķirošanu un savākšanu objektā;
- ievērot elektrodrošības un ugunsdrošības noteikumus objektā;
- sniegt pirmo palīdzību.

3.6. Profesionālās darbības vispārējo principu ievērošana:

- ievērot darba tiesisko attiecību normas;
- veikt profesionālos darba pienākumus atbilstoši uzņēmuma darba organizācijas principiem;
- sadarboties, ievērojot pozitīvas saskarsmes principus;
- organizēt darbu, ievērojot vispārējās un profesionālās ētikas principus;
- pilnveidot profesionālo kvalifikāciju.

**4. Profesionālās darbības pamatuzdevumu un pienākumu izpildei nepieciešamās prasmes un attieksmes,
PROFESIONĀLĀS zināšanas un kompetences**

Nr. p.k.	Uzdevumi	Prasmes un attieksmes	Profesionālās zināšanas	Kompetences (kvalifikācijas līmenis)	
4.1.	Iepazīties ar darba uzdevumu.	<p>Lasīt rasējumus, specifikācijas.</p> <p>Iepazīties ar objekta projektu.</p> <p>Plānot veicamo apdares darbu secību.</p>	<p><u>Priekšstata līmenī:</u> Nozares normatīvie akti. Tehniskais projekts.</p> <p><u>Izpratnes līmenī:</u> Tehniskie apzīmējumi projektā. Statisko un dinamisko slodžu ietekme uz būvi. Telpu dizaina projekts.</p> <p><u>Lietošanas līmenī:</u> Darbu veikšanas projekts.</p>	Spēja plānot veicamo darbu secību atbilstoši darba uzdevumam.	4. LKI
4.2.	Novērtēt objekta gatavību apdares darbu uzsākšanai.	<p>Izvērtēt paredzamo apdares darbu saistību ar citiem būvdarbiem.</p> <p>Apzināt objekta pašreizējo stāvokli, infrastruktūru un ierobežojumus darba veikšanai.</p> <p>Fiksēt esošo situāciju pirms darbu uzsākšanas.</p>	<p><u>Priekšstata līmenī:</u> Projektu vadība.</p> <p><u>Izpratnes līmenī:</u> Ēku daļas, konstrukcijas un konstruktīvie elementi.</p> <p><u>Lietošanas līmenī:</u> Digitālā fotografēšana un iegūto datu apstrāde. Materiālu pielietošanas tehnoloģijas un sistēmas. Mērinstrumenti.</p>	Spēja novērtēt objekta gatavību un atbilstību apdares darbu uzsākšanai.	4. LKI
4.3.	Novērtēt apstrādājamo virsmu stāvokli.	<p>Noteikt pamatnes materiāla veidu un stāvokli, pielietojot dažādus mērinstrumentus.</p> <p>Pārbaudīt darba virsmas plaknes līmeņus.</p> <p>Izvērtēt apstrādājamās darba virsmas kvalitāti.</p>	<p><u>Izpratnes līmenī:</u> Materiālu un virsmu fizikālās, mehāniskās un ķīmiskās īpašības. Ārējo un iekšējo faktoru iedarbība uz apstrādājamo virsmu.</p> <p><u>Lietošanas līmenī:</u> Pamatnes (virsmas) apstrādes un</p>	Spēja novērtēt apstrādājamo virsmu gatavību apdares darbu veikšanai.	4. LKI

			sagatavošanas metodes. Mērinstrumentu dažādība un pielietošana.		
4.4.	Aprēķināt nepieciešamo būvmateriālu daudzumu un darbu apjomus.	Izstrādāt veicamo darbu secību. Plānot nepieciešamo resursu daudzumu. Uzmērīt fiziskos darba apjomus objektā. Aprēķināt materiālu patēriņu.	<u>Izpratnes līmenī:</u> Materiālie un cilvēku resursi apdares darbu veikšanai. Tehniskā projekta sastāvs. Darba izstrādes normēšana. <u>Lietošanas līmenī:</u> Veicamo darbu grafika plānošanas pamatprincipi. Darba izstrādes normas un tāmes. Manuālie un elektroniskie mērinstrumenti.	Spēja aprēķināt nepieciešamo apdares būvmateriālu daudzumu un darbu apjomus.	4. LKI
4.5.	Izvēlēties materiālus, iekārtas un instrumentus apdares darbu veikšanai.	Izvēlēties darbam nepieciešamos materiālus, instrumentus un tehniku. Izvēlēties apdares materiālus atbilstoši telpas pielietojumam.	<u>Izpratnes līmenī:</u> Materiālu savstarpējā saderība. Materiālu marķējums. <u>Lietošanas līmenī:</u>	Spēja izvēlēties materiālus, iekārtas un instrumentus apdares darbu veikšanai.	4. LKI
4.6.	Pārraudzīt apdares darbu veikšanu objektā.	Pieņemt apdares būvmateriālus objektā, organizējot to novietošanu atbilstoši materiālu uzglabāšanas prasībām un veicamo darbu grafikam. Organizēt apdares darbu veikšanas izpildītāju darbu. Pārbaudīt būvmateriālu atbilstību paredzētajam pielietojumam. Uzglabāt būvmateriālus pareizā veidā.	Būvmateriālu pielietojums dzīvojamās un nedzīvojamās telpās. Tehnikas, instrumentu un materiālu lietošanas instrukcijas. Būvmateriālu uzglabāšanas noteikumi.	Spēja pārraudzīt apdares darbu veikšanu objektā, pieņemt būvmateriālus un organizēt to uzglabāšanu atbilstoši materiālu uzglabāšanas prasībām.	4. LKI
4.7.	Nodrošināt darbam nepieciešamo	Veikt mitruma un temperatūras mērījumus telpā.	<u>Priekšstata līmenī:</u> Bīstamo iekārtu klasifikācija.	Spēja nodrošināt nepieciešamos darba apstākļus, mikroklīmatu un palīgierīces.	4. LKI

	mikroklimatu.	Nodrošināt atbilstošu mikroklimatu kvalitatīvai apdares darbu veikšanai.	<u>Izpratnes līmenī:</u> Celšanas ierīču ekspluatācijas noteikumi. Mikroklimata ietekme uz apdares darbiem.		
4.8.	Nodrošināt darbam nepieciešamās palīgierīces.	Organizēt pastatņu izgatavošanu. Uzstādīt vienkāršās celšanas ierīces.	<u>Lietošanas līmenī:</u> Kravu celšana ar dažādiem mehānismiem.		
4.9.	Organizēt darba vietu pirms un pēc darbu veikšanas.	Ierobežot būvputekļu un netīrumu izplatīšanos. Veikt instrumentu un ierīču ikdienas pārbaudi un apkopi. Uzturēt darba vietas kārtību darba laikā.	<u>Izpratnes līmenī:</u> Putekļu ietekme uz veselību. <u>Lietošanas līmenī:</u> Instrumentu un ierīču lietošanas instrukcijas. Darba organizācijas pamatprincipi.	Spēja organizēt darba vietu pirms un pēc darba veikšanas.	4. LKI
4.10.	Sagatavot apstrādājamās virsmas apdares darbiem.	Labot pamatnes defektus. Izsvērt virsmas. Līdzināt virsmas atbilstoši veicamo darbu tehnoloģijai. Gruntēt virsmas.	<u>Izpratnes līmenī:</u> Pamatnes sastāvs un īpašības. Pamatnes defektu veidi. Apmest pielietojamo materiālu veidi. <u>Lietošanas līmenī:</u> Pamatnes defektu labošanas paņēmieni. Virsmu gruntēšanas tehnoloģija.	Spēja sagatavot apstrādājamās virsmas veicamajiem apdares darbiem.	3. LKI
4.11.	Apmest virsmas.	Ieklāt dažādu veidu apmetumu uz sienām un griestiem. Uzklāt apmetumu manuāli un ar iekārtām. Veikt apmetuma nobeiguma apstrādi.	<u>Izpratnes līmenī:</u> Apmetuma stiprības klases. Apmetumu bāzes veidi (cementa, kaļķa, ģipša) un to īpašības. Dekoratīvo apmetumu veidi. Speciālo apmetumu pielietojums. <u>Lietošanas līmenī:</u> Apmetuma uzklāšanas iekārtas un aprīkojums. Apmetuma armēšanas paņēmieni.	Spēja apmest sienu un griestu virsmas, kvalitatīvi ieklājot dažādu veidu apmetumus ar manuāliem un mehānizētiem paņēmieniem.	3. LKI

			<p>Vadulu un armējuma pielietojums. Virsmu izsvēršana un nivelēšana. Apmetumu cietēšanas laiks un tehnoloģiskās normas. Rokas un elektronisko mērinstrumentu pielietošana. Vadulu un stūru iestrādes paņēmieni. Cementa bāzes apmetuma īpašības. Kaļķa apmetuma īpašības. Ģipša apmetuma īpašības. Speciālo apmetumu pielietojums. Dekoratīvās apmešanas instrumenti. Dekoratīvā apmetuma masas sastāvs un lietošanas specifika. Dzegu un joslu veidošanas tehnoloģija.</p>		
4.12.	Izveidot sauso apmetumu, montējot starpsienu, sienu un griestu karkasu konstrukcijas.	<p>Novietot konstrukcijas atbilstoši projektam.</p> <p>Pārbaudīt konstrukciju vertikālo un horizontālo stāvokli.</p> <p>Montēt karkasa konstrukcijas atbilstoši tehnoloģijas prasībām.</p> <p>Apšūt sienas un griestus ar sausā apmetuma plākšņu materiāliem, iestrādājot nepieciešamos izolācijas materiālus.</p>	<p><u>Priekšstata līmenī:</u> Interjera dizaina pamati.</p> <p><u>Izpratnes līmenī:</u> Starpsienu karkasu veidi. Izolācijas materiālu veidi. Inženierkomunikāciju ierīkošana sienās. Sausā apmetuma sistēmas ugunsnoturības klases. Virsmas kvalitātes standarti.</p> <p><u>Lietošanas līmenī:</u> Karkasu veidošana sausajam apmetumam. Karkasu montāžas tehnoloģijas. Izolācijas materiālu iestrādāšanas paņēmieni. Sausā apmetuma veidi, to pielietojums. Sausā apmetuma plākšņu līmēšanas paņēmieni. Liektu konstrukciju veidošana. Šuvju aizpildīšanas paņēmieni. Karkasu veidošanas instrumenti un</p>	Spēja veidot sausā apmetuma sistēmas.	3. LKI

			palīgierīces.		
4.13.	Līmēt flīzes.	<p>Izveidot hidroizolāciju zem flīzējamām virsmām, ap caurulēm un trapiem.</p> <p>Izplānot flīžu salikumu, ņemot vērā termiskās izplešanās un deformācijas šuves.</p> <p>Izveidot slīpumu atbilstoši projekta risinājumam.</p> <p>Sagatavot flīzes vajadzīgajā izmērā un leņķī.</p> <p>Flīzēt sienas, grīdas, problemātiskās vietas sarežģītus mezglus.</p> <p>Aizpildīt šuves.</p>	<p><u>Priekšstata līmenī:</u> Flīžu izgatavošanas tehnoloģiju ietekme uz flīžu kvalitāti. Mitruma izplatīšanās būvkonstrukcijās.</p> <p><u>Izpratnes līmenī:</u> Flīžu novērtēšanas parametri un kritēriji. Hidroizolācijas sistēmas un materiāli. Flīžu klasifikācija. Flīžu līmju klasifikācija.</p> <p><u>Lietošanas līmenī:</u> Elektriskie un rokas flīžu griezējinstrumenti. Flīžu griešanas tehnoloģijas un metodes. Hidroizolācijas izvēle un izveidošanas paņēmieni. Virsmas slīpuma izveidošana. Nobeiguma profilu, iekšējo, ārējo stūru izveide. Flīžu pielīmēšanas paņēmieni. Materiālu piemērotība ekspluatācijas prasībām: gruntis, hidroizolācija, līmes, flīzes. Flīžu izkārtojums un raksti. Līmes uzklāšanas paņēmieni un darba rīki. Šuvju veidošanas tehnoloģija. Flīžu līmēšanas tehnoloģija. Flīzēšanas problemātisko vietu atpazīšana un flīzēšana.</p>	Spēja flīzēt sienas un grīdas, izmantojot atbilstošus materiālus, tehnoloģijas un instrumentus.	3. LKI
4.14.	Krāsot virsmas.	Sagatavot krāsu darbam atbilstoši krāsas veidam.	<p><u>Priekšstata līmenī:</u> Krāsu ķīmiskais sastāvs (krāsu bāzes). Krāsu mācība.</p>	Spēja krāsot dažādas virsmas un plaknes, ievērojot tehnoloģiskās prasības.	4. LKI

		Nokrāsot horizontālas un vertikālas virsmas iekštelpās.	Krāsu toņu saskaņošana. <u>Izpratnes līmenī:</u>		
		Krāsot dažādu materiālu virsmas.	Klimatisko apstākļu ietekme uz krāsošanas darbiem.		
		Krāsot fasādes.	Krāsas šķīdinātāju veidi. Vēsturisko krāsu veidi.		
		Izveidot dekoratīvu krāsojumu.	<u>Lietošanas līmenī:</u> Krāsas un dekoratīvā krāsojuma uzklāšanas paņēmieni.		
		Izmantot vēsturiskās krāsas.	Krāsošanas instrumentu lietošana. Trafaretu lietošana.		
4.15.	Līmēt dažādu materiālu tapetes.	Izvēlēties līmēšanas tehnoloģiju atbilstoši tapešu veidam.	<u>Priekšstata līmenī:</u> Tapešu apzīmējumi.	Spēja līmēt dažādu materiālu tapetes uz sienām un griestiem, pielietojot atbilstošus paņēmienus un materiālus.	3. LKI
		Sagatavot līmi un tapetes līmēšanas darbam.	<u>Izpratnes līmenī:</u> Tapešu veidi un īpašības. Tapešu līmju veidi un īpašības. Dizaina projekts. Defektu cēloņi un veidi.		
		Plānot tapešu izvietojumu atbilstoši tapešu raksta saskaņošanai.	<u>Lietošanas līmenī:</u> Tapešu līmēšanas paņēmieni. Tapešu līmēšanas instrumentu lietošana. Tapešu līmēšanas tehnoloģijas. Defektu labošanas metodes.		
		Līmēt tapetes uz sienām un griestiem.			
		Novērst defektus pēc tapešu līmēšanas.			
4.16	Ieklāt dažāda veida grīdas seguma materiālus.	Piegriezt grīdas seguma materiālus.	<u>Priekšstata līmenī:</u> Ornamentu un zīmējumu piegriešanas paņēmieni.	Spēja ieklāt dažāda veida grīdas seguma materiālus	3. LKI
		Pielīmēt grīdas segumu.	<u>Izpratnes līmenī:</u> Atšķirības starp segumu veidiem. Šuvju aukstās un karstās metināšanas paņēmieni. Seguma aizsardzības metodes. Aizsargkārtas uzklāšanas		
		Izveidot šuves, salaidumus un grīdlīsti.			

			<p>nepieciešamība.</p> <p><u>Lietošanas līmenī:</u></p> <p>Grīdas izklājuma modelēšana. Mērīšanas un griešanas instrumenti. Seguma griešana un līmēšana. Aizsargkārtas ieklāšanas paņēmieni.</p>		
4.17.	Ieklāt termocietējošo pārklājumu.	<p>Sagatavot grīdu termocietējošā pārklājuma ieklāšanai.</p> <p>Sagatavot materiālus darbam.</p> <p>Ieklāt termocietējošo materiālu.</p> <p>Pielietot termocietējošo materiālu veidam paredzētos ieklāšanas instrumentus.</p>	<p><u>Priekšstata līmenī:</u></p> <p>Temperatūras ietekme uz materiālu īpašībām.</p> <p><u>Izpratnes līmenī:</u></p> <p>Termocietējošo materiālu veidi un tehnoloģijas. Materiālu ķīmiskās īpašības un bīstamība. Virsmas mitruma un temperatūras mērīšanas ierīces.</p> <p><u>Lietošanas līmenī:</u></p> <p>Renovējamu grīdu sagatavošanas veidi. Termocietējošā pārklājuma ieklāšanas paņēmieni un darba rīki.</p>	Spēja ieklāt termocietējošo pārklājumu, pielietojot atbilstošus instrumentus un mērierīces.	3. LKI
4.18.	Ieklāt "peldošo" grīdu.	<p>Ieliet grīdas, izmantojot pašizlīdzinošās masas.</p> <p>Ieklāt apakšējo klāju.</p> <p>Grīdas seguma materiālu sagatavošana peldošajām grīdām.</p> <p>Ieklāt grīdas segumu.</p>	<p><u>Priekšstata līmenī:</u></p> <p>"Peldošo" grīdu veidi.</p> <p><u>Izpratnes līmenī:</u></p> <p>Pamatnes iestrādāšanas tehnoloģijas. Apakšējo klāju veidi.</p> <p><u>Lietošanas līmenī:</u></p> <p>"Peldošo" grīdu materiāli un to iestrāde.</p>	Spēja ieklāt "peldošo" grīdu atbilstoši grīdas klāšanas tehnoloģijai.	3. LKI
4.19.	Montēt sausās būves grīdas sistēmas.	<p>Noteikt grīdas līmeni.</p> <p>Ieklāt izolācijas materiālus.</p>	<p><u>Izpratnes līmenī:</u></p> <p>Grīdu konstrukciju veidi.</p>	Spēja montēt sausās būves grīdas sistēmas.	3. LKI

		Montēt grīdas plāksnes, ievērojot tehnoloģiju un plākšņu izklājumu.	<u>Lietošanas līmenī:</u> Grīdas materiālu sagatavošana. Līmeņošanas instrumenti un ierīces. Plākšņu montāžas tehnoloģijas.		
4.20.	Siltināt ēkas fasādi.	Sagatavot ēkas fasādi siltināšanai un tās apdarei.	<u>Priekšstata līmenī:</u> Ēku siltināšanas efektivitāte. Aukstuma tilti. Siltumizolācijas veidi. Ēku energoefektivitāte, ēku blīvums.	Spēja siltināt ēku fasādes, pielietojot fasāžu siltināšanas sistēmas.	3. LKI
		Izmantot fasāžu siltināšanas metodes, sistēmas.	<u>Izpratnes līmenī:</u> Fasādes siltināšanas sistēmu veidi, apdares veidi. Tehniskā projekta saturs.		
		Siltināt pamatus un virspamatus.	<u>Lietošanas līmenī:</u> Fasādes apdares materiāli un to iestrāde. Fasādes siltināšanā un apdarē izmantojamie instrumenti, mehānismi un tehnika. Sienu, pārsegumu siltināšanas sistēmu materiāli, to iestrāde. Sienu, pārsegumu siltināšanā izmantojamie instrumenti, mehānismi, tehnika.		
		Veikt ēku fasāžu apdares darbus pēc siltināšanas.			
4.21.	Kontrolēt apdares darbu norisi.	Veikt materiālu patēriņa pierakstus.	<u>Priekšstata līmenī:</u> Apdares darbu budžets.	Spēja kontrolēt apdares darbu norisi un noteikt izpildīto darbu apjomu.	4. LKI
		Pārbaudīt būvmateriālu pareizu pielietošanu un apdares darbu tehnoloģiju ievērošanu.	<u>Izpratnes līmenī:</u> Apdares darbu tehnoloģiskās shēmas.		
		Saglabāt neizmantotos materiālus atbilstoši prasībām.	<u>Lietošanas līmenī:</u> Būvmateriālu uzglabāšanas nosacījumi. Darba drošības līdzekļu lietošanas prasības.		

			Kontrolmērījumu veikšanas paņēmieni.		
4.22.	Noteikt izpildīto darbu apjomu.	Precīzi uzmērīt veikto darbu apjomus. Aprēķināt apdares darbu faktiskos apjomus. Uzskaitīt patērēto materiālu daudzumu	<u>Izpratnes līmenī:</u> Tāmēšanas pamatprincipi. <u>Lietošanas līmenī:</u> Laukuma un tilpuma aprēķini. Darba normēšanas un materiālu patēriņa aprēķinu pamatprincipi.	Spēja precīzi uzmērīt, aprēķināt izpildītos faktiskos darbu apjomus un materiālu patēriņus.	4. LKI
4.23.	Pārbaudīt kvalitātes rādītāju atbilstību prasībām.	Veikt vienkāršus tehniskus mērījumus. Novērtēt sensori veiktos apdares darbus.	<u>Izpratnes līmenī:</u> Apdares darbu kvalitātes kritēriji. Būvniecības normatīvu prasības. <u>Lietošanas līmenī:</u> Kvalitātes kontroles mērījumi dažādiem darbu veidiem.	Spēja pārbaudīt kvalitātes rādītāju atbilstību prasībām.	4. LKI
4.24.	Labot apdares darbu procesā radušos defektus.	Identificēt neatbilstības noteiktajām prasībām. Labot apdares darbu defektus.	<u>Izpratnes līmenī:</u> Defektu veidi un cēloņi. <u>Lietošanas līmenī:</u> Remonta materiāli un to pielietošana. Kvalitātes kritēriji.	Spēja identificēt un labot darba procesā radušos defektus.	4. LKI
4.25.	Organizēt būvniecības atkritumu šķirošanu un savākšanu objektā.	Īstenot būvniecības atkritumu šķirošanu atbilstoši būvobjektā noteiktai kārtībai. Rīkot būvniecības atkritumu aizvākšanu no objekta normatīvos aktos paredzētā kārtībā.	<u>Izpratnes līmenī:</u> Atkritumu klasifikācija. Atkritumu apsaimniekošanas kārtība Latvijā. <u>Lietošanas līmenī:</u> Atkritumu šķirošana.	Spēja organizēt sašķirotu būvniecības atkritumu īslaicīgu uzkrāšanu objektā un to aizvākšanu no objekta normatīvos aktos paredzētā kārtībā.	4. LKI

**5. Profesionālās darbības pamatuzdevumu un pienākumu izpildei nepieciešamās prasmes un attieksmes,
VISPĀRĒJĀS zināšanas un kompetences**

Nr. p.k.	Uzdevumi	Prasmes un attieksmes	Vispārējās zināšanas	Kompetences (kvalifikācijas līmenis)	
5.1.	Atbilstoši 4.nodaļā iekļautajiem uzdevumiem saistībā ar valsts valodas lietošanu.	<p>Sazināties mutiski un rakstiski valsts valodā.</p> <p>Lietot profesionālo terminoloģiju valsts valodā.</p>	<p><u>Izpratnes līmenī:</u></p> <p>Vārdu krājums. Gramatikas un valodas funkcijas. Verbālās mijiedarbības veidi. Valodas stili un intonācijas iezīmes. Valodas un komunikācijas daudzveidība dažādos kontekstos.</p> <p><u>Lietošanas līmenī:</u></p> <p>Valsts valoda. Profesionālā terminoloģija valsts valodā.</p>	Spēja sazināties mutiski un rakstiski valsts valodā.	4. LKI
5.2.	Atbilstoši 4.nodaļā iekļautajiem uzdevumiem saistībā ar svešvalodu lietošanu.	<p>Sazināties mutiski un rakstiski divās svešvalodās.</p> <p>Lietot profesionālo terminoloģiju divās svešvalodās.</p>	<p><u>Izpratnes līmenī:</u></p> <p>Vārdu krājums. Gramatikas un valodas funkcijas. Verbālās mijiedarbības veidi. Valodas un komunikācijas daudzveidība dažādos kontekstos.</p> <p><u>Lietošanas līmenī:</u></p> <p>Svešvaloda. Profesionālā terminoloģija svešvalodā. Starpkultūru mijiedarbība.</p>	Spēja sazināties un lietot profesionālo terminoloģiju divās svešvalodās.	4. LKI
5.3.	Atbilstoši 4.nodaļā iekļautajiem uzdevumiem saistībā ar matemātikas prasmēm.	<p>Pielietot matemātiskos aprēķinus būvdarbu veikšanas apjomu aprēķināšanā.</p> <p>Aprēķināt darbu tehnoloģiju darbietilpību un izpildes termiņus.</p> <p>Modelēt plānotā uzdevuma risinājuma gaitu.</p>	<p><u>Lietošanas līmenis:</u></p> <p>Rēķināšana. Mērvienības un formas. Matemātiskā terminoloģija. Matemātikas metodes un instrumenti.</p>	Spēja piemērot matemātisko domāšanu, modelējot darba situācijas un plānojot darba uzdevuma izpildi.	4. LKI

		Lietot matemātikas pamatprincipus un paņēmienus.			
5.4.	Atbilstoši 4.nodaļā iekļautajiem uzdevumiem saistībā ar informācijas un komunikācijas tehnoloģiju lietošanu.	Sazināties, izmantojot informācijas tehnoloģijas (t.sk. viedās iekārtas).	<u>Priekšstata līmenī:</u> Normatīvie akti informācijas tehnoloģiju jomā.	Spēja pārliecinoši un droši izvēlēties un lietot informācijas un komunikāciju tehnoloģijas darba uzdevuma veikšanai.	4. LKI
		Sagatavot pēc parauga dokumentus, izmantojot lietojumprogrammas.	<u>Izpratnes līmenī:</u> Datora un biroja tehnikas darbības principi. Informācijas sistēmu drošība.		
		Patstāvīgi atrast ar būvniecību saistītu informāciju interneta resursos, datu nesējos.	<u>Lietošanas līmenī:</u> Lietojumprogrammas dokumentu sagatavošanā. Darbs ar datoru, viedajām iekārtām un biroja tehniku.		
		Kritiski izvērtēt informācijas ticamību.			
		Izmantot drošības programmas.			
5.5.	Ievērot darba aizsardzības prasības.	Rīkoties saskaņā ar darba aizsardzības instrukcijām.	<u>Priekšstata līmenī:</u> Darba vides riska faktori un novērtēšanas metodes. Darba aizsardzības normatīvie akti.	Spēja veikt darba uzdevumus ievērojot darba aizsardzības, elektrodrošības, ugunsdrošības un vides aizsardzības prasības.	3. LKI
		Rīkoties saskaņā ar darba drošības noteikumiem.	<u>Izpratnes līmenī:</u> Evakuācijas plāns. Ergonomikas principi. Darba apstākļi un cilvēka veselība kā dzīves kvalitātes nosacījums.		
		Pielietot drošus darba paņēmienus, ceļot, nesot, pārvietojot kravu.	<u>Lietošanas līmenī:</u> Darba drošības un aizsardzības prasības būvniecības nozarē un uzņēmumā. Tehnoloģisko iekārtu un aprīkojuma lietošanas noteikumi. Drošības signāli un zīmes. Individuālo un kolektīvo darba aizsardzības līdzekļu lietošana.		
		Pazīt drošības signālus un zīmes.			
		Lietot individuālos un kolektīvos darba aizsardzības līdzekļus.			

5.6.	Ievērot vides aizsardzības prasības.	Strādāt videi draudzīgi.	<u>Priekšstata līmenī:</u> Vidi piesārņojošo darbību kategorijas. Normatīvie akti vides aizsardzības jomā. <u>Izpratnes līmenī:</u> Vides piesārņojuma avoti būvniecībā. Aizsardzības pasākumi darba vides gaisa temperatūras, trokšņa, vibrāciju un putekļu līmeņa kaitīgās ietekmes uz veselību mazināšanā. <u>Lietošanas līmenī:</u> Vides apdraudējuma risku novērtēšana. Ķīmisko līdzekļu drošs pielietojums. Būvgružu šķirošana un savākšana.		
		Identificēt iespējamus vides apdraudējuma riskus.			
		Novērst iespējamus vides apdraudējuma risku cēloņus.			
5.7.	Ievērot elektrodrošības un ugunsdrošības noteikumus objektā.	Rīkoties saskaņā ar elektrodrošības noteikumiem objektā.	<u>Priekšstata līmenī:</u> Elektrodrošības un ugunsdrošības normatīvie akti. <u>Izpratnes līmenī:</u> Elektrodrošības un ugunsdrošības prasības objektā. Sprādzienbīstamas iekārtas un to ekspluatācijas noteikumi. Elektrodrošības pamati. <u>Lietošanas līmenī:</u> Vizuālās elektroinstrumentu novērtēšanas metodes.	Spēja organizēt un veikt darbus atbilstoši elektrodrošības un ugunsdrošības prasībām.	3. LKI
		Rīkoties saskaņā ar ugunsdrošības noteikumiem objektā.			
		Vizuāli novērtēt elektroinstrumentu atbilstību droša darba veikšanai.			
5.8.	Sniegt pirmo palīdzību.	Rīkoties ārkārtas situācijās.	<u>Lietošanas līmenī:</u> Rīcība ārkārtas situācijās. Pirmās palīdzības sniegšana.	Spēja sniegt pirmo palīdzību un patstāvīgi rīkoties ārkārtas situācijās.	3. LKI
		Sniegt pirmo palīdzību nelaimes gadījumos.			

5.9.	Ievērot darba tiesisko attiecību normas.	Rīkoties saskaņā ar darba tiesisko attiecību regulējumu.	<u>Priekšstata līmenī:</u> Latvijas Republikas Satversmē ietvertās normas tiesiskas un pilsoniskas sabiedrības kontekstā. Individīda tiesības, pienākumi un atbildība.	Spēja ievērot un nodibināt darba tiesiskās attiecības.	4. LKI
		Rīkoties atbilstoši uzņēmuma iekšējās kārtības noteikumiem.	<u>Izpratnes līmenī:</u> Darba tiesiskās attiecības. Darba tiesību pamatjautājumi.		
		Apzināties savu atbildību pilsoniskas sabiedrības kontekstā.	<u>Lietošanas līmenī:</u> Darba līguma sastāvs. Sabiedrību vienojošas vērtības. Sabiedrības sociālā un politiskā struktūra.		
		Apzinīgi veikt darbu atbilstoši amata aprakstam.			
5.10.	Veikt profesionālos darba pienākumus atbilstoši uzņēmuma darba organizācijas principiem.	Ievērot vadības norādījumus un noteiktos termiņus.	<u>Izpratnes līmenī:</u> Resursu plānošanas paņēmieni. Organizācijas struktūra.	Spēja veikt profesionālos uzdevumus, ievērojot uzņēmuma darba organizācijas principus.	4. LKI
		Racionāli plānot resursu izmantošanu.	<u>Lietošanas līmenī:</u> Darba organizācijas plānošanas paņēmieni.		
		Argumentēti definēt prioritātes, plānojot savu darbību.	Ideju ģenerēšanas paņēmieni.		
		Personīgi iesaistīties jaunu ideju radīšanā, izrādot iniciatīvu.			
5.11.	Sadarboties, ievērojot pozitīvas saskarsmes principus.	Efektīvi sadarboties dažādās vidēs.	<u>Izpratnes līmenī:</u> Ekonomikas pamatprincipi un ekonomiskie procesi. Sociālo attiecību dažādība. Saskarsmes psiholoģija	Spēja veidot un kritiski analizēt mijiedarbību ar citiem cilvēkiem.	4. LKI
		Plānot savu un komandas laiku.	Sadarbības veicināšanas principi		
		Analizēt savu rīcību un darba rezultātus.	Komandas izveide.		
		Identificēt un novērst stresa rašanas cēloņus.	Konfliktu novēršana.		
		Pieņemt lēmumus par problēmu risinājumu konkrētā situācijā.	Lēmumu pieņemšanas principi.		

		Apzināties savu atbildību kopējā uzdevuma veikšanā.	<u>Lietošanas līmenī:</u> Pozitīvas saskarsmes principi. Efektīvas saskarsmes un sadarbības paņēmieni. Lietišķās komunikācijas process. Laika plānošanas paņēmieni.		
5.12.	Organizēt darbu, ievērojot vispārējās un profesionālās ētikas principus.	Izvērtēt iesaistīto darbinieku lomu un atbildību darba procesā. Ievērot profesionālās un vispārējās ētikas principus.	<u>Izpratnes līmenī:</u> Ētikas pamati. <u>Lietošanas līmenī:</u> Tolerances nozīme profesionālajā darbībā.	Spēja ievērot profesionālās un vispārējās ētikas normas organizējot darbu objektā.	4. LKI
5.13.	Pilnveidot profesionālo kvalifikāciju.	Izvērtēt savu un kolēģu pozitīvo darba pieredzi. Novērtēt savas profesionālās darbības izaugsmes iespējas. Kritiski izvērtēt un izmantot iegūto informāciju profesionālajā darbībā. Pielietot dažādas mācīšanās stratēģijas.	<u>Izpratnes līmenis:</u> Darbinieka motivēšanas un talantu attīstīšanas nozīme darba kvalitātes paaugstināšanā. <u>Lietošanas līmenis:</u> Mācīšanās stratēģijas. Pašvērtējuma principi.	Spēja plānot un pieņemt lēmumus savas profesionālās karjeras veidošanā.	4. LKI

Vispārīga informācija	
Profesijas standarta iesniedzējs	<p>Latvijas Darba devēju konfederācija.</p> <p>Profesiju standarta izstrādes darba grupa:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Agris Kreislers – eksperts, SIA "Velve M.S. Tehnoloģijas", valdes priekšsēdētājs; – Dina Sproģe – eksperte, PIKC Rīgas Valsts tehnikums, profesionālo priekšmetu skolotāja; – Normunds Grinbergs – eksperts, Latvijas būvnieku asociācija, prezidents; – Gints Šulcs – eksperts, PIKC Liepājas valsts tehnikums, profesionālo priekšmetu skolotājs; – Guntars Veidemanis-Sūna – eksperts, SIA "ALTE Deksnē", projektu vadītājs; – Jānis Baltačs – moderators, vadības konsultants; – Inta Kalniņa – moderatora asistente, attīstības projektu konsultante. <p>Metodiskais atbalsts:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Helga Kaukule – Valsts izglītības satura centrs, projekts "Nozaru kvalifikācijas sistēmas pilnveide profesionālās izglītības attīstībai un kvalitātes nodrošināšanai", vecākā eksperte satura izstrādes jautājumos.
Profesijas standarta ekspertu darba grupa	<ul style="list-style-type: none"> – Inese Rostoka – Ekonomikas ministrijas Būvniecības politikas departamenta vecākā eksperte; – Normunds Grīnbergs – Latvijas Būvnieku asociācijas prezidents; – Līga Saleniece – profesijas standartu izstrādes projektu vadītāja; – Tatjana Ruhmane – Rīgas celtniecības koledžas pedagoģe; – Ilga Bidzāne – VISC Profesionālās izglītības departamenta Profesionālās izglītības satura nodrošinājuma nodaļas vecākā referente.
Profesijas standarta NEP atzinums	02.05.2018.
Profesijas standarta saskaņošana PINTSA	23.05.2018.
Profesijas standarta iepriekš saskaņotās redakcijas	IZM 2003.gada 7.janvāra rīkojums Nr.6